

DET INTERNATIONALE SEKRETARIAT

NOTAT TIL PRÆSIDIET

OM FORSKNINGSPROJEKT I BEMYNDIGELSER

FOLKETINGET

Indstilling:

Det indstilles, at Præsidiets bevilger 1,0 mio. kr. til et forskningsprojekt om bemyndigelser. Forskningsprojektet skal undersøge brugen af de bestemmelser i lovgivningen, der bemyndiger den udøvende magt til at foretage regelfastsættelse. Forskningsprojektet tager udgangspunkt i den beskrivelse af projektets formål og indhold og proces, som fremgår af dette notat.

13. december 2017

Ref. 17-000886-8

Lotte Rickers Olesen

EU-Specialkonsulent

Sammenfatning:

Baggrund

En stor del af de love, Folketinget vedtager, indeholder bemyndigelser til den udøvende magt til yderligere regelfastsættelse. En del af den lovgivning, der indeholder bemyndigelser, udspringer af EU-retsakter. Kernen i den delegerede beslutningskompetence fra Folketinget til den udøvende magt er efter en traditionel opfattelse en arbejdsdeling, hvor politiske og principielle regler vedtages af den lovgivende magt, mens udformningen af tekniske og administrative regler i højere grad varetages af den udøvende magt.

Der foreligger imidlertid kun i begrænset omfang viden om brugen af bemyndigelsesbestemmelser, herunder om mulige udviklingstendenser gennem de senere år og variationer mellem de forskellige retsområder.

Udvalget for Forretningsordenen ønsker at tage initiativ til et forskningsprojekt, der skal kaste lys over brugen af bemyndigelsesbestemmelser i lovgivningen, der bemyndiger den udøvende magt til at foretage regelfastsættelse.

Folketingets Administration har til brug herfor udarbejdet nærværende notat om projektets overordnede indhold og om processen for igangsættelsen af projektet.

Projektets formål og indhold

Forskningsprojektet skal kaste lys over den administrative regeludstedelse ved at undersøge omfanget, karakteren og rækkevidden af de bemyndigelser, som Folketinget giver ministre, myndigheder m.v. i lovgivningen.

Det forventes, at projektet bl.a. vil inddrage nedenstående elementer, der vil kunne indsnævres til at angå visse retsområder og tidsmæssigt afgrænses til bestemte perioder.

- Omfanget af bemyndigelsesbestemmelser.
- Formålet og baggrunden for at udstede bemyndigelser, herunder om bemyndigelser gives med et videre sigte end udstedelse af regler af mere teknisk, administrativ karakter som f.eks. med sigte på hurtigt og smidigt at kunne foretage løbende ændringer og justeringer i reguleringen.
- Indholdet og rækkevidden af bemyndigelserne, herunder om bemyndigelsesbestemmelserne gives til vedkommende minister eller til en underliggende myndighed m.v., og i hvilket omfang der med bemyndigelserne skabes selvstændig hjemmel til at pålægge borgere og erhvervsliv administrative og økonomiske byrder.
- Retningslinjer for udmøntning af bemyndigelserne, herunder om bemyndigelserne konkretiseres af lovbemærkninger, lovens øvrige indhold eller politiske aftaler og forlig.
- Udmøntning af bemyndigelserne, herunder i hvilket omfang bemyndigelserne konkret fører til udstedelse af administrative regler, og i hvilket omfang der i forbindelse med regeludstedelsen og senere ændringer heri sker inddragelse af Folketinget.

Forskningsprojektet skal på baggrund heraf belyse, i hvilket omfang det traditionelle udgangspunkt om, at overordnede og principielle regler bør fastlægges af lovgivningsmagten er retningsgivende for samspillet mellem Folketinget og den udøvende magt i forhold til regeludstedelse.

Forskningsprojektet skal videre undersøge, hvorvidt der kan opstilles et sæt generelle principper for arbejdsfordelingen mellem lovgivningsmagten og forvaltningen i forbindelse med regelfastsættelsen.

Det forventes, at forskningsprojektet tilrettelægges med et primært fokus på kvalitative undersøgelser, og at inddragelsen af kvantitative undersøgelser i nogen udstrækning kan tage udgangspunkt i foreliggende studier.

Folketingets Administration og regeringen bistår i relevant omfang forskningsprojektet med fremskaffelse af oplysninger om lovgivningen.

Projektets organisering m.v.

Forskningsprojektet skal gennemføres som et projekt med deltagelse af forskere inden for både relevante samfundsvidenskabelige og juridiske forskningsområder. Projektet skal gennemføres inden for en økonomiske ramme

på 1,0 mio. kr., der skal dække lønudgifter og overhead m.v., og med en tidsramme på ca. et år.

Processen for udvælgelse

Til udvælgelsen af de pågældende forskere, der skal udføre projektet, offentliggør Folketinget en foreløbig projektbeskrivelse, der tillige sendes til Københavns Universitet, Roskilde Universitet, Syddansk Universitet, Det Nationale Forskningscenter- og Analysecenter for Velfærd, Aalborg Universitet og Aarhus Universitet, med mulighed for, at interesserede inden for en fastsat frist kan byde ind på projektet med forslag til en projektbeskrivelse.

Regeringen vil blive hørt i forbindelse med udarbejdelsen af den foreløbige projektbeskrivelse.

Folketinget udvælger blandt de indkommende forslag de forskere, der skal udføre projektet, hvorefter forskningsprojektet skæres til og den endelige projektbeskrivelse udarbejdes af Folketinget og de valgte forskere i forening. Projektbeskrivelsen skal godkendes af Folketingets Præsidium. Projektet forventes igangsat i løbet af 2018.

Forskningsprojektet vil inden for de skitserede rammer ikke skulle i EU-udbud, men Folketinget skal i overensstemmelse med udbudslovens § 193 sikre sig, at indkøbet foregår på markedsmæssige vilkår f.eks. ved at gennemføre en markedsafdækning og på grundlag heraf indhente et tilbud. Den ovenfor beskrevne proces er foreslået med henblik på at leve op til denne bestemmelse.

Finansiering

I forbindelse med udarbejdelsen af Folketingets tillægsbevillingslovforslag for 2018 vil Folketingets Administration som sædvanligt fremsætte et forslag til, hvordan årets eventuelle overskud på udvalgsområdet kan medvirke til at finansiere de bevillinger, som Præsidiet allerede har givet, og således herunder også bevillingen til det i dette notat omtalte forskningsprojekt.

TIL DIREKTIONEN**Bevilling til forskningsprojekt om bemyndigelser**

	Sted	Konto	2018	2019	2020	2021
til	45 Udvalgssekretariatet	227080	1.000.000			
Præsidiets bevilliger 1,0 mio. kr. til et forskningsprojekt om bemyndigelser.						